Informacje o autorach

Tadeusz Stegner, profesor zwyczajny w Instytucie Historii Uniwersytetu Gdańskiego. Zajmuje się dziejami polskiej myśli politycznej, kwestiami narodowo-wyznaniowymi, szczególnie historią protestantyzmu na ziemiach polskich w XIX i XX w. oraz zagadnieniami życia codziennego. Ma w swoim dorobku ponad 100 publikacji, m.in. *Liberałowie Królestwa Polskiego 1904–1915*, Gdańsk 1990; *Polacy ewangelicy w Królestwie Polskim 1815–1914*, Gdańsk 1992; *Ewangelicy ziem polskich XIX wieku. Sylwetki wybitnych postaci*, Gdańsk 2008.

Ks. Grzegorz Bujak, doktor habilitowany, kierownik Katedry Historii Ustroju i Administracji Polski w Instytucie Historii KUL. Zainteresowania naukowe: przemiany w Kościele od końca XIX w. do współczesności, społeczeństwo polskie w pierwszej połowie XX w., archiwistyka. Publikacje książkowe: *Parafie w diecezji kieleckiej i ich obsada w okresie międzywojennym (1918–1939)*, Kielce 2009; *Synody diecezjalne Kościoła katolickiego w Polsce w latach 1922–1931. Organizacja i problematyka uchwał*, Kielce 2010.

Karol Chylak, doktor, historyk, absolwent Uniwersytetu Łódzkiego. Jego zainteresowania skupiają się wokół najnowszej historii Polski, w tym w szczególności polityki społecznej i gospodarczej oraz wyznań religijnych zarówno w wymiarze krajowym, jak i lokalnym. Obecnie zatrudniony w Społecznej Akademii Nauk w Łodzi.

Ks. Paweł Maciaszek, kapłan archidiecezji częstochowskiej, absolwent KUL (doktor nauk teologicznych w zakresie teologii pastoralnej – specjalizacja liturgika) i UJ (studia podyplomowe – dziennikarstwo i komunikacja medialna). Wykładowca w Wyższym Seminarium Duchownym w Częstochowie i w Instytucie Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa UKSW w Warszawie. Autor artykułów ukazujących duchowe życie katolików oparte na świadomym, czynnym i pełnym uczestnictwie w liturgii. W dorobku naukowym, dzięki regularnym pobytom w Anglii, znajdują się publikacje ukazujące religijne praktyki żyjących tam chrześcijan. Opublikował m.in.: *Poznać grzech i miłość z objawień Juliany z Norwich*, Częstochowa–Cambridge 2009; *W bliskości Boga. Jak żyć liturgią?*, Częstochowa 2012. Zainteresowania: teologia liturgii, teologia mediów, ewangelizacja medialna.

Józef Borzyszkowski, profesor zwyczajny Uniwersytetu Gdańskiego, prorektor ds. nauki Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej, prezes Instytutu Kaszubskiego w Gdańsku, badacz dziejów i kultury Kaszubów i Pomorza. Jego dorobek naukowy obejmuje kilkadziesiąt książek własnych bądź takich, których jest współautorem czy redaktorem,

oraz setki artykułów naukowych i popularnonaukowych. Jest wydawcą i promotorem wielu tomów wspomnień i tomików poezji – dawnych i współczesnych twórców. Zainicjował i realizuje wydawaną przez Instytut Kaszubski serię „Pro memoria…". Najważniejsze publikacje: *Tam gdzie Kaszub kuńc. Monografia wsi Karsin*, Gdańsk 1973; *Z dziejów pracy organicznej na Pomorzu. Działalność gospodarcza Stanisława Sikorskiego…*, Gdańsk 1979; *Inteligencja polska w Prusach Zachodnich 1848–1920*, Gdańsk 1986; *Gdańsk i Pomorze w XIX i XX wieku. Studia z dziejów i kultury regionu*, Gdańsk 1999; *Tam gdze Kaszeb początk. Dzieje i współczesność wsi gminy Karsin*, Karsin–Gdańsk 2001; *Modro kraina. Dzieje i współczesność gminy Parchowo*, Gdańsk–Parchowo 2005; *O Kaszubach w Kanadzie. Kaszubsko-kanadyjskie losy i dziedzictwo kultury*, Gdańsk 2005; *Antropologia Kaszub i Pomorza. Badania. Kultura. Życie codzienne*, Gdańsk 2010; *O historii literatury kaszubskiej i jej twórcach*, Gdańsk 2011; *Aleksander Majkowski (1876–1938). Biografia historyczna*, Gdańsk 2012. Jest autorem koncepcji i tekstów albumów: *Boże Męki. Kapliczki i krzyże przydrożne na Kaszubach* (foto Alfons Klejna) i *Kaszuby. Ziemia i ludzie* (foto Kazimierz Rolbiecki).

Olaf Bergmann, doktor historii, absolwent studiów magisterskich (1988) i doktoranckich (1995) Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Obecnie kustosz Wielkopolskiego Muzeum Walk Niepodległościowych w Poznaniu. Autor m.in. publikacji *Narodowa Demokracji wobec problematyki żydowskiej w latach 1918–1929*, Poznań 1998, a także kilkunastu książek popularnonaukowych i artykułów naukowych. W 2012 r. w Warszawie ukazała się praca: *„Prawdziwa cnota krytyk się nie boi…" Karykatura w czasopismach satyrycznych Drugiej Rzeczypospolitej*, która jest pierwszą monografią polskiej satyry ikonograficznej z okresu dwudziestolecia międzywojennego.

Paweł Beczek, absolwent Wydziału Prawa i Administracji oraz Wydziału Historycznego Uniwersytetu Gdańskiego. Obecnie uczestnik Studiów Doktoranckich Historii na Uniwersytecie Gdańskim. Zajmuje się polską międzywojenną prasą katolicką oraz kwestią sekularyzacji w okresie Drugiej Rzeczypospolitej, które to zagadnienia wyznaczają problematykę przygotowywanej pracy doktorskiej.

Dorota Mączka, doktor nauk humanistycznych – historia. Absolwentka Wydziału Historii WSRP w Siedlcach. Absolwentka Instytutu Wyższej Kultury Religijnej Filia KUL-u w Siedlcach. W 1999 r. ukończyła podyplomowe studium na kierunku służba cywilna, administracja publiczna, zarządzanie jednostkami terenowymi, rozwój regionalny i lokalny. Posiada uprawnienia przewodnika turystycznego, pilota wycieczek, instruktora przewodnictwa i krajoznawstwa, przodownika turystyki pieszej. Autorka książek *Kościół św. Stanisława w Siedlcach w latach 1532–2000*, Siedlce 2001 i *Powiat siedlecki w latach 1918–1939*, Siedlce 2008 oraz audycji radiowych „Wędrówki po Podlasiu" emitowanych w Katolickim Radiu Podlasie (1992–1994). Członek komitetu redakcyjnego „Rocznika Bialskopodlaskiego". Pracuje w Państwowej Szkole Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej oraz w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Zarządzania im. B. Jańskiego w Łomży. Prezes Katolickiego Stowarzyszenia Kolejarzy Polskich, Koło w Siedlcach, członek Polskiego Koła Esperantystów.

Aleksander Smoliński, doktor habilitowany, jest pracownikiem Zakładu Historii Wojskowej Instytutu Historii i Archiwistyki Wydziału Nauk Historycznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Główną dziedziną jego zainteresowań badawczych jest

historia wojskowa, zwłaszcza zaś dzieje broni konnych Wojska Polskiego oraz Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej, a także innych armii europejskich i pozaeuropejskich. Ponadto zajmuje się również wojną polsko-sowiecką, powstaniem wielkopolskim, dziejami pociągów pancernych Armii Czerwonej, problematyką „broni i barwy" żołnierza polskiego, tradycjami Wojska Polskiego oraz problemami związanymi z morale, dyscypliną wojskową i dezercjami, a także pozostałościami dziedzictwa kulturowego dawnej Rzeczypospolitej Obojga Narodów, które znajdują się obecnie poza granicami Polski. Jest autorem ponad 240 publikacji dotyczących tych zagadnień, w tym pięciu samodzielnych monografii oraz redaktorem bądź współredaktorem ośmiu opracowań zbiorowych. Dwukrotnie był stypendystą Fundacji Lanckorońskich oraz realizował dwa programy badawcze w ramach badań prowadzonych przez Komitet Badań Naukowych.

Ks. Roman Andrzej Płoński, doktor nauk humanistycznych w zakresie religioznawstwa. Publikacje: *Celebracja Liturgii św. Bazylego Wielkiego w tradycji liturgikonu weneckiego z 1519 roku / The celebration of Holy Liturgy the St. Basil the Great in tradition of the Venetian Leitourgikon from 1519 year*, w: *Kościół prawosławny na Bałkanach i w Polsce. Wzajemne relacje oraz wspólna tradycja* (seria: Latopis Akademii Supraskiej, vol. 2), red. U. Pawluczuk, Białystok 2011, s. 71–100; *Kult ikon w prawosławiu. Próba syntezy / The Cult of Icons In Orthodox Christianity. An Attempt at Synthesis*, „Studia Theologiae Fundamentalis" 2, 2011, s. 161–173; *Tomosy z 1924 i 1948 roku nadające status autokefaliczny Polskiemu Autokefalicznemu Kościołowi Prawosławnemu: ich wydźwięk historyczno-kanoniczny,* „Studia Warmińskie" XLVI, 2009, s. 153–171; *Kres życia ziemskiego w praxis liturgica Kościoła prawosławnego*, „Zeszyty Teologiczne/Folia Theologica" XVII, 2009, nr 46, s. 93–108; *Apokatastaza w debacie eschatycznej Kościoła prawosławnego*, „Zeszyty Teologiczne/Folia Theologica" XVI, 2008, nr 45, s. 36–47; *Perspektywa boskiego i ludzkiego posłannictwa POMAZAŃCA – MONARCHY w Rosji na tle XIX wiecznego rytu koronacji monarszej w Europie i na świecie*, w: *Europa a Rosja: przeszłość, teraźniejszość, przyszłość*, red. J. Gancewicz, J. Sobczak, Elbląg 2005, s. 155–207; *Pamiętnik metropolity Eulogiusza, jako źródło historyczne*, „Echa Przeszłości" 2003, z. IV, s. 259–276; *Niech żyje król*, „Rrom p-o Drom" 2002, nr 12/01–1/02, s. 14–15 i 18. Zainteresowania badawcze: obrzędowość Kościoła prawosławnego słowiańskiego kręgu kulturowego, redakcje XV–XVIII-wieczne liturgikonów i euchologionów słowiańskich, kult religijny prawosławny a ceremoniał dworski, protokół dyplomatyczny prawosławia słowiańskiego, ceremoniał dyplomatyczny dworów królewsko-książęcych na terenie Bałkanów.

Stefan Horak, redaktor w jednym z wydawnictw edukacyjnych, zajmujący się tworzeniem podręczników szkolnych do historii. Absolwent Instytutu Historii Wydziału Filologiczno--Historycznego Uniwersytetu Gdańskiego, gdzie obronił pracę magisterską pt. „Życie codzienne ludności ukraińskiej w Galicji Wschodniej (1918–1939)". Interesuje się historią Ukrainy w XIX i w pierwszej połowie XX w.

Katarzyna Tempczyk, doktor nauk teologicznych. W 2009 r. obroniła pracę doktorską poświęconą teologii Kościoła Katolickiego Mariawitów, stanowiącą podstawę wydanej w 2011 r. książki *Nowe przymierze uczynił Pan z nami... Teologia Kościoła Katolickiego Mariawitów*. Poza mariawityzmem zajmuje się nowymi ruchami religijnymi nawiązującymi do tradycji chrześcijańskiej oraz wykorzystaniem języka esperanto w działalności różnych grup religijnych. Mieszka w Warszawie.

Krzysztof Kornacki, filmoznawca, doktor habilitowany, prof. Uniwersytetu Gdańskiego, pracownik Katedry Kultury i Sztuki Instytutu Filologii Polskiej UG, specjalizuje się w historii kina polskiego, autor kilkudziesięciu artykułów naukowych i szkiców krytyczno-filmowych oraz książek: *Kino polskie wobec katolicyzmu 1945–1970* (Gdańsk 2004, nominacja do nagrody im. Bolesława Michałka), *„Popiół i diament" Andrzeja Wajdy* (Gdańsk 2011, nagroda „Pióro Fredry"); współredaktor tomu *Poszukiwanie i degradowanie sacrum w kinie*, Gdańsk 2002. Członek Rady Redakcyjnej czasopisma kultury audiowizualnej „Panoptikum".

Jarosław Kłaczkow, doktor habilitowany nauk humanistycznych w zakresie historii. Pracuje w Instytucie Historii i Archiwistyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Zajmuje się historią społeczno-polityczną Polski XX w. ze szczególnym uwzględnieniem spraw wyznaniowych oraz dziejów miast. Autor książek: *Czasopiśmiennictwo protestanckie w Polsce w latach 1918–1939*, Toruń 2003; *Historia parafii ewangelicko-augsburskiej w Radomiu*, Toruń 2005, 2006, 2010; *Protestanckie wydawnictwa prasowe na ziemiach polskich w XIX i pierwszej połowie XX wieku*, Toruń 2008; *Kościół Ewangelicko-Augsburski w Polsce w latach 1945–1975*, Toruń 2010; redaktor prac zbiorowych: *Ewangelicy w Radomiu i regionie XVI–XX w.*, Radom 2007; *Społeczność ewangelicka Radomia i regionu w okresie okupacji hitlerowskiej*, Radom 2009; *Polski protestantyzm w czasach nazizmu i komunizmu*, Toruń 2009; *Ewangelicy w Toruniu (XVI–XX w.)*, Toruń 2011; *Instytut Historii i Archiwistyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (1945–2011)*, Toruń 2011; *Z tradycji i dziejów ewangelików kieleckich*, Kielce 2011; *Polskie Towarzystwo Historyczne w Toruniu (1946–2011)*, Toruń 2011; *Kościoły chrześcijańskie w systemach totalitarnych*, Toruń 2012. Współautor monografii i albumów miast: Kwidzyna (2004), Chełmna (2006), Golubia-Dobrzynia (2008).

Andrzej Seweryn, doktor nauk teologicznych (Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie), absolwent Uniwersytetu Warszawskiego i Baptystycznego Seminarium Teologicznego, pastor w zborach baptystycznych w Białymstoku i Kętrzynie (1981–1999), przewodniczący Rady Kościoła Chrześcijan Baptystów (1999–2007). Oprócz licznych artykułów i recenzji opublikował następujące książki: *Na drodze dialogu. Zaangażowanie ekumeniczne Kościoła Baptystycznego jako członka Polskiej Rady Ekumenicznej w latach 1945–1989*, Warszawa 2006; *Leksykon baptystów w Polsce po 1945 roku*, Warszawa 2007; *Historia Kościoła Baptystycznego w Kętrzynie w latach 1898–2008*, Warszawa 2008; *Dzieje Kościoła Baptystycznego w Chełmie w latach 1910–2010*, Warszawa 2010; *Prawdę i pokój miłujcie. Dzieje Pierwszego Zboru Baptystycznego w Warszawie (1871–2011)*, Warszawa 2011. Obecnie jest rektorem Wyższego Baptystycznego Seminarium Teologicznego w Warszawie.

Tadeusz J. Zieliński, doktor habilitowany, profesor nadzwyczajny w Katedrze Prawa Wyznaniowego i Kanonicznego Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie. Dziekan Wydziału Teologicznego ChAT, prezes Polskiego Towarzystwa Prawa Wyznaniowego. Ostatnio opublikował m.in.: *Państwo wobec religii w szkole publicznej według orzecznictwa Sądu Najwyższego USA*, Toruń 2008; *Ustawa o stosunku Państwa do gmin wyznaniowych żydowskich w Polsce. Komentarz* (współautor: Andrzej Czohara), Warszawa 2012. Redaktor naukowy prac zbiorowych, np.: *Prawo i religia*, Warszawa 2007; *Bezstronność religijna, światopoglądowa i filozoficzna władz Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2009; *Pro bono Reipublicae. Księga jubileuszowa Profesora Michała Pietrzaka*

(współredaktorzy: Paweł Borecki i Andrzej Czohara), Warszawa 2009; *Ekumenizm i ewangelicyzm. Studia ofiarowane Profesorowi Karolowi Karskiemu w 70. urodziny* (współredaktor: Marcin Hintz), Warszawa 2010; *Władze Polski Ludowej a mniejszościowe związki wyznaniowe*, Warszawa 2010.

Regina Renz, profesor w Instytucie Historii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Doktorat w Instytucie Historii PAN w Warszawie (1981), habilitacja na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu (1990), profesor od 1997 r. Kierunki badań: stosunki społeczno-gospodarcze i kulturalno-obyczajowe na ziemiach polskich w dobie kapitalizmu ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki drobnotowarowej, społeczności małomiasteczkowych i problematyki kobiecej. Publikacje: *Rzemiosło województwa kieleckiego w okresie międzywojennym* Warszawa 1984; *Społeczności małomiasteczkowe w województwie kieleckim 1918–1939*, Kielce 1990; *Życie codzienne w miasteczkach województwa kieleckiego*, Kielce 1994; *Kobieta w społeczeństwie międzywojennej Kielecczyzny. Dom – praca – aktywność społeczna*, Kielce 2008.

Kamil Kijek, doktorant w Instytucie Historii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, interesuje się społeczną historią Żydów w Polsce i Rosji w XIX i XX w., historią współczesnego Izraela. Pracuje nad pracą doktorską poświęconą procesom socjalizacji i kształtowania się świadomości politycznej młodzieży żydowskiej w Drugiej Rzeczypospolitej. W trakcie prac nad doktoratem przebywał na stypendiach na Uniwersytecie Hebrajskim w Jerozolimie, na uniwersytetach w Tel Awiwie i w Hajfie. Prowadził kwerendę archiwalną w siedzibie JIWO w Nowym Jorku. Od kilku lat współpracuje z Muzeum Historii Żydów Polskich.

Jarosław Drozd, doktor, jest adiunktem w Zakładzie Archiwistyki Instytutu Historii Uniwersytetu Gdańskiego oraz starszym kustoszem w gdyńskim Oddziale Archiwum Państwowego w Gdańsku. Przedmiotem jego badań są dzieje mniejszości wyznaniowych na Pomorzu w okresie międzywojennym oraz historia kultury fizycznej i sportu. Jest także autorem opracowań dotyczących historii miasta i portu w Gdyni.